
Studentův příběh bez pompy

Studentův příběh bez pompy

LIDOVÉ NOVINY

14.1.2012 Lidové noviny Strana 2 Téma, AUTOR: MICHAELA KABÁTOVÁ

K 43. výročí sebeupálení Jana Palacha startuje unikátní web, představí detaily hrdinského činu

Palachův osud jsme pojali střízlivě. Ocenil to třeba jeho bratr Jiří. Pro něho je to stále velmi citlivé téma, nejezdí ani na vzpomínkové akce, řekl historik Petr Blažek. Příběhu Jana Palacha se věnují webové stránky, které historik spoluvytvářel.

* LN Na pondělí připadá výročí sebeupálení Jana Palacha a podívat se bude možné na nové internetové stránky, které jsou studentovi věnované. Najde tam čtenář i dosud nezveřejněné informace?

Jsou tam i úplně nové příspěvky. Například audiozáznam projevu Jaroslava Seiferta ke studentům z 20. ledna 1969.

* LNA současné studenty Palachův osud zajímá?

Je to hraniční příběh člověka, který nasadí úplně všechno. To vyvolává spoustu otázek, jestli byl příčetný, jestli to stojí vůbec za to, co to znamenalo pro lidi, jestli to mělo takový ohlas, jak se tvrdí. Jezdím po gymnáziích s dokumentem, který jsme natočili v rámci festivalu Jeden svět. Tam je vidět, že pro studenty je to zajímavé téma.

* LN Diskutovali jste obsah stránek s někým z rodiny zemřelého?

S jeho bratrem Jiřím. On nejezdí na žádné vzpomínkové akce, je to pro něj stále citlivé téma. Podpořil nás přes dopisy, ocenil střízlivost stránek. Má vždycky hrůzu z tohoto tématu, aby nevzniklo něco jako Timur a jeho parta.

* LN Jak jste tedy vlastně s životním příběhem studenta pracovali?

Je to i poselství pro lidi, kteří uvažují o politických protestech. Měli by vědět, že tohle je výjimečný čin, který je dobré zopakovat, ale jen ve výjimečných situacích. Když jsme web chystali, tak pořád viselo ve vzduchu, aby to nebyl návod na výrobu bomby. Příběh na našich stránkách vychází z dobového kontextu. Jsou tam čtyři hlavní zastavení, která se věnují období jeho života a také třeba pražskému jaru a normalizaci. Příběh ale nekončí jeho smrtí, pokračuje dál. Také já jsem rád, že tam nejsou žádné velké slavnostní úvody. Vzhledem k typu média, který jsme zvolili, nebylo možné věnovat se nějakým širším interpretacím, ale cílem bylo představit onen příběh tak, aby interpretace pak teprve mohly vznikat. Vyloženě oslavná část tam snad ani není.

* LN Kdo je podle vás cílovou skupinou stránek?

Řekl bych, že jsou to maturanti a výše. Doufáme ale, že to bude využitelné i na středních školách. Pro středoškoláky už je internet normální svět, daleko více než knihy, tak je to k tomu příběhu snad přivede.

* LN Na stránkách jsou i příběhy dalších devíti živých lidských pochodní...

Kromě těch československých jsou tam další z východní Evropy. Je tam ale i příběh Vietnamce, který stál u začátku série upalování na protest, který trvá do dnešní doby. Ukazuje to, že příběhů, které se dají označit jako politické sebeupálení, je velké množství. Odhaduje se, že jich je patnáct set až tři tisíce.

* LN Všechny ale asi nemají stejný ohlas...

Jsou v nich samozřejmě hodně velké rozdíly. Příběhy, kdy se ti lidé stávají vzorem, národním symbolem, vytvářejí se pak o nich mýty, se stávají ve velkých národních krizích. Ani příběh Jana Palacha nebyl až tak ojedinělý. Výjimečný byl ale tím, že na rozdíl od těch ostatních český student velmi dobře cítil tehdejší společenskou atmosféru a jeho čin měl mimořádný ohlas. U ostatních se spíš jedná o tragické příběhy, které nebyly pochopené nebo byly zamlčené.

* LN Stránky budou mít několik jazykových mutací, například polskou. O Palachovi bude navíc polská režisérka Agnieszka Holland natáčet trojdílný hraný film. Má Palachův čin v Polsku nějakou větší odezvu?

Polská variace je tam hlavně kvůli Ryszardu Siwecovi, další živé pochodni. Palachův čin měl v Polsku ale mimořádný ohlas. Poláci mají dodnes o tento čin velký zájem, i když diskuse tam je bouřlivá, protože je to katolická země. Chtěli jsme, aby během uvedení stránek byla Agnieszka Holland přítomná jako patronka, debata s ní bude 25. ledna.

* LN Kdy vlastně vznikl nápad, že byste udělali stránky o Janu Palachovi?

Připravoval jsem knihku 40. výročí upálení Jana Palacha (Jan Palach '69, vyšlo 2009 - pozn. red.). A v té době vznikl ve studentské radě **Filozofické fakulty Univerzity Karlovy** nápad na webové stránky o Janu Palachovi. Takže se pak propojily tyto dvě záležitosti.

* LN **Karlova univerzita** vás zaštitila. Mluvila vám do podoby stránek?

My jsme jim ukázali až konečnou podobu, se kterou souhlasili. Byli nesmírně ochotní, dali nám prostředky.